

Forskere fra Grønland, Færøerne og Danmark: Vi skal styrke det sociale og pædagogiske område i hele rigsfællesskabet

AF BONNIE JENSEN, SÚSANNA HOLM, BO MORTHORST RASMUSSEN MED FLERE

DE FLESTE VED, at rigsfællesskabet består af Grønland, Færøerne og Danmark, men måske er der ikke så mange, der tænker over, hvordan vi alle i rigsfællesskabet kan berige hinanden. I rigsfællesskabet er der meget, der binder os sammen, men vi er også forskellige, og vi har forskellige kulturer, sprog, levevilkår og ønsker. Dette er vores styrke, også i forsknings- og udviklingssamarbejdet.

Vi er en gruppe af forskere og undervisere fra de tre lande, der arbejder med områder, hvor både Grønland, Færøerne og Danmark har et stort behov for udvikling af praksis, og hvor der er en åbenlys basis for særligt at lære af, om og med hinanden.

Der er tale om et område, der kan komme udsatte børn, familier og fagprofessionelle til gavn i alle tre lande, nemlig slægts- og netværksanbringelser i det sociale og pædagogiske arbejde.

DET ER ALMINDELIGT ANERKENDT, at børn, der bliver anbragt i plejefamilier og/eller døgninstitutioner, klarer sig markant dårligere, når de bliver voksne, end børn, der ikke har været anbragt. Voksne, der har været anbragt, klarer sig typisk dårligere både i forhold til uddannelse, arbejdsliv og familieliv, og de er overrepræsenteret i hjemløsestatistikkerne såvel som i psykiatrien.

Samtidig viser international forskning, at slægts- og netværksanbringelser er den anbringelsesform, hvor børn klarer sig bedst. Derfor er slægts- og netværksanbringelser et område, hvor både Danmark, Færøerne og Grønland har brug for udvikling af nuværende praksisser.

Færøerne og Grønland har tidligere haft og har også i dag tradition for at lade børn vokse op hos slægt og netværk i stedet for at anbringe hos plejefamilier

Både Grønland, Færøerne og Danmark har et stort behov for udvikling af praksis, og hvor der er en åbenlys basis for særligt at lære af, om og med hinanden.

▲ Her ses universitetet i Nuuk, Ilisimatusarfik. I Grønland anbringes 4,5 procent af alle børn mellem 0-18 år uden for hjemmet, mens det til sammenligning gælder omkring én procent i Færøerne og Danmark. De tre lande kan lære af og om hinanden for at kvalificere forskning, uddannelse og praksis, mener skribenterne. – Foto: Morten Rasmussen/Biofoto/Ritzau Scanpix.

eller i institutioner uden tilknytning til barnets biologiske familie og netværk. Denne viden og erfaring kan vi med fordel bygge videre på og udvikle.

For i takt med den moderne professionalisering er slægt og netværk som anbringelsesform langsomt blevet fortrængt til fordel for anbringelser hos plejefamilier og på døgninstitutioner. På Færøerne er der dog tegn på, at man er ved at vende tilbage til den traditionelle anbringelsesform. I Danmark og på Færøerne bliver der i dag anbragt

omkring én procent af alle børn mellem 0-18 år uden for hjemmet. I Grønland bliver der anbragt omkring 4,5 procent. Dermed er der store samfundsmæssige, sociale, socioøkonomiske og menneskelige gevinster ved at udvikle et anbringelsessystem, der tager mere hensyn til inddragelse af barnets slægt og netværk.

Dette gælder særligt i situationer, hvor det er nødvendigt at anbringe børn i et andet hjem end forældrenes, og hvor det stadig er ønskeligt og gavnligt at

bibeholde et stærkt bånd til børnenes biologiske rødder og netværk.

Grønlands universitet, Ilisimatusarfik, Perorsaanermik Ilinniarfik/Socialpædagogisk Seminarium i Ilulissat samt UCSYD og VIA University College, Danmark, og Færøernes universitet Fróðskaparsetur Føroya ønsker i fællesskab at sætte en ny dagsorden for rigsfællesskabsforskning, -udvikling og -uddannelse på det sociale og pædagogiske område. Vi tror på, at vi i fællesskab kan blive klogere på egen og hinan-

Vi tror på, at vi i fællesskab kan blive klogere på egen og hinandens praksis ved at koble forskning, uddannelse og praksis internt og på tværs af landene.

dens praksis ved at koble forskning, uddannelse og praksis internt og på tværs af landene.

Vi ønsker en unik og sammenlignelig viden om anbringelsespraksis på tværs af landene – og at udvikle flere nye arbejdsmodeller til gavn for børn og familier, socialrådgivere, pædagoger og andre professionelle i alle tre lande. Dette vil vi gøre under overskriften: Hvad kan vi "alle" lære af Grønland og Færøerne på det sociale og pædagogiske område?

Forsker- og undervisergruppen tror på, at ekspertise og viden kan skabes og udvikles inden for rammerne af rigsfællesskabet i et samarbejde, hvor ligeværdige partnere bidrager med og modtager viden til løsning af fælles sociale og pædagogiske udfordringer.

Inden for det sociale og pædagogiske arbejde ved alle tre lande meget om, hvordan vi arbejder socialt, pædagogisk og omsorgsfuldt for at understøtte børn og familier, men der er også meget, vi ikke ved, og vi har mange fælles udfordringer. Udgangspunktet er at lære af, om og med hinanden for at kvalificere såvel forskning, uddannelse som praksis i Grønland, Færøerne og Danmark. ■

På vegne af Ilisimatusarfik (Grønlands Universitet), Fróðskaparsetur Føroya (Færøernes Universitet), UCSYD, VIA University College og SPS (Socialpædagogisk Seminarium i Ilulissat)

Bonnie Jensen, ph.d., Ilisimatusarfik
Súsanna Holm, lektor, Fróðskaparsetur Føroya
Bo Morthorst Rasmussen, docent, UCSYD
Lise Jönsson Koumaditis, lektor, ph.d., VIA University College
Lene Mosegaard Søbjerg, forskningschef, UCSYD
Gestur Hovgaard, institutleder, Ilisimatusarfik
Kevin Antony Perry, lektor, ph.d., Ilisimatusarfik
Annika Antonius, institutleder, Fróðskaparsetur Føroya
Andreas Rasch-Christensen, forskningschef, VIA University College
Marianne Nissen, uddannelsesleder, PI/SPS Ilulissat
Mette Bank Jakobsen, underviser, SPS Ilulissat
Sikkersø Mathæussen, underviser, SPS Ilulissat
Kirsten Andreasen, lektor, SPS Ilulissat.